

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

ایک ایڈہ برنشر اولنور

مندرجات

علمدار مصطفی پاشا (مابعد)	افضل الدین
ایکالت الی پادشاهم زک بروسه ده کاش تربہ لری	احمد توحید
راغوزا (دو پروونیک) جمهورلنی	صفوت
ایکنجی ویانہ سفری حقندہ	محمد عارف
بالقان شبہ جزیرہ سندہ تورکلر	استویان جانسزوف
متفرقه : قانوننامہ آل عثمان (ایکنجیسی)	محمد عارف

فیثاتی ہ غروش

مرجی — یاب عالی تاریخ عثمانی انجمنی

(ابونہ قیدی انجون انجمنہ مراجعت اولنور)

استانبول

انجمن عثمانی

مطبعہ عثمانیہ

۱۳۳۱

ایکسجی ویانه سفری حقنده

[کچن نسخه دن مابعد]

بویله مطمئن سفر و بویله عظمت عسکر قنئی دورده و قنئی پادشاه
زماننده کوزلشدر و قنئی سلطنت سلاطین عثمانیون کبی علی الدوام
بر قاج یوز بیک عسکره موجب و ذخیره و یردیکی واردر سفر
اولدقده خود بو قدر نزل و مهمات و سائر وجهه خانه عظیمه و اوچ
دردت یوز قطعه طوپ و هوان و عسکرک احمال و ائقال و اشیانی تحمیل
ایچون بو قدر دوه و طوار و عربیه و الترینه کلیم و اشیالری وضعه
غرار و مشک و مصلق و مکمل بساطیله سقا بار کیرلری و سیسخانه
محصل بر او تجملاتی که موم پولوسنه و قاشیقنه و مشعلی قاره و انجه
و یردلر که دکه اولرده بو مرتبه طاقم بولنور دکلدر و بعض یرده سفینه
دخی و یروب بو مرتبه مصرفه قنئی سلطنت و قنئی دولت رخصت و یروب
و قادر دخی اولدینی واردر فی زماننا بیوک سلطنت عد اولنان نمه و فرانسا
و مقودر که سفرلری واقع اولدقده و یردیکی همان بر قوری آتمک اولوب
واون ادمه بر چادر و یرلر همان نوبت ایله بری چادری و بری دیرکلری
کتوروب و اتلوسی دخی همچنان کتوروب کندولرینک مالک اولدقلری
اشیایی باجمله ارقه لرنده و ترکیلرنده طاشیرلر قنئی سلطنت سلاطین عثمانیون
قدر عسکره التفات و اکرام اتدوکی واردر اول زمانده طوپ و تفنک
و خبره و سائر آتش ایشلری اولیوب جمله عسکرلری سفرلره تاتار
و ازبک کبی صالت سکبان کیدوب بر قلمه محاصره ایتدکلرنده مانجیق قوروب
طاش اتارلردی ظهور اسلامدن صکره سیقلری اوکنه که طاقت
کتوره ممکنه فرنک طاشقسی طوپ و تفنک خبره و نیجه آتش ایشلری
شیطنتلر ایجاد و احداث ایدوب و باخصوص کریدقچی و یچ قلمه سی

محاصره شدن صکره اول آتش ایشلری استعماله و عسکرلرینک تعلیم و تربیه نه و قلعهلرک بناسنه و طایبه و شرابو و لغملرینه کتابلر و رسملر و مخصوص معلملر پیدا ایدوب هرخصوصده اوائلدن اضعا ف مضاعف مهارت حاصل ایشلردر و بیج قلعه سی محاصره سنده خندق ضبط اولتنجه طرفیندن اولان تصانیف معاً اولئرک معلوملریدر محصل بیج التده یوقاروده ذکر ایتدی کمز شیلر سیبیله بویله بریشانلق واقع اولدی اما جرمانیا مملکتی و ملتی دخی بویله برطانیجه سیوب و کوشمال کوردیکی یوقدر اول خراب اولان لرلردن حالاً توتون توتماز و خروس اوتمز برلری قی چوقدر درلر و حتی بویج و قمعنی بر تاریخ ایدوب بوحقیر اسیر ایکن قیش کیجه لرنده اوقورلردی شویله که بر قاچ ورق اوقویوب دور امدن بر و بویله بر مصیبت واقع اولماشدر حق تعالی خرستیان قوللری اوزربنه اخر مصیبت ایلیه دیو استعاذه دن صکره ینه بر قلعه و یا بر ناحیه اقوالی ذکر ایدوب ینه او یله استعاذه ایدرلردی اگرچه صکره دن احوال بویله واقع اولدی اما اول سفرده ولایتلرینه اولان حقارت دخی قیامته دکن درونلرندن چیقیمیوب موجب عبرت اولمغه بیج قلعه سنک و سائرلرینک بنالری طرز اخره تبدیل ایدیلوب از قدیم اولاندن اضعا ف شیلر ایجاد واحداث ایدوب تقویت و پردکلرندن ماعدا عسکرلرینه تعلیم و تربیه ایله مقیدلردر جمله خلق مال قیدینه دوشوب جنک یرنده بولمقدقلری دشمنک دخی معلوملریدر دشمنک معلوملری اولدینه دلیل بودر که عسکر اسلام احوالی بویله اولدقدن صکره کافرلرک اعلا و ادناسی ولایتلرینه مزده کاغدلری ارسال ایتدکلرنده اگر تورک احوالندن سؤال ایدرکنز تابورلرینه کلوب چادرلرینی کوردیکمزده بالجه کنده مزدن قطع امید ایله که شویله که بر چادر دن برادم چنقه بزدن زیاده اولورلردی حق تعالی خرستیان قوللرینه مرحمت ایدوب عسکر ایله سردارلری و ضابطلری اراسه اختلال واقع اولمغه اصلاً جنک ایتیمیوب

براقوب کتمشدر واکر جنک ایتیوب همان اوزریزمه اوغرایوب کچهلر
ایدی یالکیز دوه لری جمله منی ایاق التنده پایمال ایدرلردی دیو یازمشدر
بو حقیر اسیر ایکن هزار کافردن اشدیمکه سزه نه اولدی براقوب کتدکنز
ابتدا طابوریکزه قریب کلدیکمزه و طاغ باشندن چادرلریکزی
کوردیکمزه بزه عظیم خوف دوشوب اول کیجه ینه کیرو چکلوب درت
ساعت یرده طونه کنارنده قونوب مترس قازدق که انده مشاورد اولنه
اما اول کون درت ادم قاجوب کلدلرکه ایکیسی روس و ایکیسی مجار
ایدی بر بیوک ترک اسیرلریش کوزل اتلر و بساطلر و چوق شیلرله
کلدرنچون کرو دوندیکز ترک عسکری جمله شیلرین حاضر ایدوب
قاجوق اوزره در تاتار بش التی ساعت یرده اولوب اتلر دخی قاججه
حاضر در بیوک ترکن براقچ کره فرمان کندی بز وارمنز دیو خانلرینه
جواب ویردیلر و سائر عسکرینک دخی چونغی بیراقلرین براقوب تاتار
یاننده و طاغلرده کومه کومه قاججه حاضر اولمشدر و سزک اوزریکزه
کلن بیوک ترک اولوب و بیله اولنلرده جنک اربابی اولیوب باشلری
و خداملریدر و چادرلرینه عسکر سورمکه ادملر تعیین ایدوب زور ایله
سورلردی اما کرو دونن سوردکلرندن زیاده اولمقله بیوک ترک شاشوب
نه ایدمه جکنی ییلمز دیو خبر ویرملریله قالقوب تکرار اوزریکزه کلدک اما
ینه غایت خوف اوزره ایدک اوزاقدن هر بریکز اذدرکی کورینوردی و الحاصل
بویله عظمت سفر بلکه دور امدن برو اولمش دکلدلر لکن احوال
برعکس اولمشک باغنی یوقاروده ذکر اولمشدر اما جمله سبیلرک باشی عسکر
هنوز محل یرینه وارمدن طیوم اولدقلریدرکه ولایتده سنه سی بش اون
غروشه ارغادلق و چوبانلق ایدن قتی چوق ادم الته هنوز یاتق التنده
ایکن وافر مال کرملکه همان انده نیجه بیک نفر بیراغی و خدام افندیسی
براقوب و نیجه سی بر تقریبه و مال قوتیله بودیم واردل اطرافنده اولان قلاع
بلانقاهه چیقوب و نیجه بیک ادم دخی یاتق التنده کو برولر محافظه سنه

براقدرلی عسکر یاہندہ قالب اختیار اڈلر والاصل احوال برعکس اولہ سنک بیوک باغی عسکرک غنی اولہ سندن ایجاب ایدوب لکن بومال سبیلہ فرار ایدلرہ حق تعالیٰ بر خستہ ک مستولی ایدوب یانق التہ چقدقلری کوندن استانبولہ کلنجہ ہر مشہور قصبات وقرادہ ولات ایدلرک کثرتندن ناشی غسل ایتمکہ ودفن ایلمکہ ادم بولمازدی ویوللردہ اولان خانلردہ خود ادم لاشہ سی راجحہ سندن کیرلمزدی وہر ولایتہ صباح قالدقلرندہ مسجد وجامع حولیلرندہ وسوقاقلردہ وصچاق التلرندہ نیچہ موتا بولنوردیکہ ارقہ سندن بر سیاہ عبا کھلہ دن کور نمزبلندہ بشیوز ودخی زیادہ آلتون بولدقلری چوق واقع اولمشدر و اسحق ایلہ خلقہ بر مرتبہ کھلہ دخی مستولی اولمش ایدیکہ الی وایاغی صاغ اولنلر دخی بروچہلہ خلاص اولمیوب ونیچہ لرین بوغمش ایدی ونیچہ لرلی التہ دکنک یاب یاب یور ویوب کیدرکن باشی دیوارہ طایوب وجانی چیقوب دوشردی وبوندن ماعدا طاغلردہ واورمانلردہ ایاقداشلر مال خاطر یچون بر برلرین قتل ایدوب بوتقریبہ قتل ایدکیرینک دخی حسابی یوق ایدی محصل اول سفرده یوقارودہ ذکر ایتدی کمز افعال منکراتی ایدوب وھوای نفسلرینہ او یوب و مالہ طمع ایدوب دین غیرتی وناموس سلطنتی براقوبدہ نفاق اوزرہ فرقہ فرقہ اولنلر و تابور صداسی ظہور ایتدکدہ سنجاغ شریفی براقوب فرار ایدنلر و عسکر صاحب لرندن سردار اکرم حضرتلرینک ایسی ایلر و یور و دیکنی استینار دن و مال خاطر یچون بیراغی براقوبدہ طاغلردہ و بایرلردہ و تاتار اورد و سندن کزنلردن برینہ مال وجانلری خیر ایتیوب زمان قلیلہ ہر برلری بر تقریبہ ہلاک و نایاب اولمشلردر اما من اول الی اخرہ نیت خالص ایلہ اولوب و اوزرینہ لازم اولان کرک خدمت و کرک جنکدہ وسی مرتبہ سی غیرت و سنجاغ شریفدن ایرلیانلردن الی الآن دولت علیہ خدمتندہ و ولایتدہ طول عمر ایلہ معمر اولنلر تقدیر لیلہ وفات ایدنلرک دخی اولاد و اولاد اولادلری رفاه حال اوزرہ حیاتدہ

چوق کامران اولشلی وادرد و مجربدر سفر وقتنده بیت خالص ایله
 کتیبوب برتقریب ایله برازشی پیدا ایدیم دیو عسکر یازیلوب قبرده
 وبا یرده کزوب جنک محلنده معاً بولنمیوب فرار ایدنک الله مال کیرسه
 دخی خیر ایتیبوب و بر قاچ کون یلدیز بوجکی کبی پارلیوب الندن تلف
 اولوب کیتدکدن صکره یا اعمی و یا خود علاج اولمیان بردرده مبتلا اولغله
 اول مالی دوایه خرج ایدوب مفلس و جرار اولوب اول حال اوزره
 وفات ایدر مثلاً دفع اعدا ایچون برسته اون بیک ادم کوندرمک
 لازم کله بومثللو یوز ادم یازیلوب کیتسه اول یوز ادم کدوکی بوش
 قالغله عسکرک قلت وضعفه و دشمنک کثرت و قوتنه ضرر و قائده سی
 اولور بویله ایکن فی زماننا عسکرک اونده بری نیت خالص
 ایله کتیبوب و عسکر یازیلوب حین اقتضاده جنک محلنده بولنمیوب
 دشمنک کثرت و قوتنه باعث اولوب بیت المال مسلمینه غدر و دینه
 و پادشاهه اهانت ایدرلر اما بلزلر که بویله لر دنیاده بر بلایه گرفتار
 اولدیغندن ماعدا اخرتده دخی ... »

ایکنجی ویانه سفری حقنده معیارالدولک بیاناتی ایشته بوقدردر

محمد عارف